

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වවගණනය කළ මතය

මොරටුව විශ්වවිද්‍යාලීය තාක්ෂණික ආයතනයේ 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1978 අංක 16 දරන විශ්වවිද්‍යාල පනතේ 107(5) උප වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව හා 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වවගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වවගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වවගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, ආයතනය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය ආයතනය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

ආයතනයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, ආයතනයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්ථානාධිකාරයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ආයතනයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ආයතනයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ආයතනය ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වටිනාකම රු.205,322,908ක් වූ ආයෝජන දේපල අගය කිරීමේ පදනම ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 13 අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ හෙලිදරව් කර නොතිබුණු අතර එම ආයෝජන දේපලවලට අදාළ වත්කම් වර්ගීකරණයක් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	ඔබ විසින් පෙන්වා දී ඇති අයෝජන දේපල වලට අදාළ වටිනාකම උපලේඛන E (Schedule- E) අවසන් ගිණුම් වල පිටු අංක 29 දක්වා ඇති බව.	උපලේඛන E වල එම තොරතුරු දක්වා නැති අතර ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) වියදම් අයිතම 13 ක ඇස්තමේන්තු පිරිවැයෙහි රු.3,621,257ක අධි වෙන් කිරීම ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 03 හි 39 ඡේදයට පටහැනිව වර්ෂයේ ආදායමට ගැලපීම වෙනුවට පොදු සංචිත ගිණුමට බැර කර තිබුණි.	ඔබ විසින් පෙන්වා දී ඇති රු.3,621,257ක වටිනාකම උපචිත වියදම් වලට අදාළව කරන ලද අධිගණනයන් වේ. මෙම උපචිත වියදම් 2022 වසරේ ගිණුම් වළින් හඳුනාගත් වියදම් වන අතර මෙසේ පෙර වර්ෂ වලට අදාළව ගැලපුම් කර ඇති බව.	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) බැංකු ගිණුම් දෙකකට අදාළව 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට එකතුව රු.53,000,000ක් වූ රාත්‍රී කාලීන ආයෝජනයන් මුදල් පොත්වල ශේෂයෙන් අඩු කර දැක්වීම හේතුවෙන් මුදල් පොත් අනුව රු.18,320,420ක සෘණ ශේෂයක් පැවතියද මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයෙහි එම ශේෂයන්හි එකතුව රු.34,679,580ක් ලෙස දැක්වුණි.	මෙම ගිණුම් දෙකට අදාළ සංශෝධන මුදල් ශේෂය සෘණ අගයන් වීමට හේතුව වූයේ මහාභාණ්ඩාගාරයේ රාත්‍රීකාලීන තැම්පතුවල මුදල් ආයෝජනය කිරීමය. මෙම සෘණ අගයන් ගිණුම් වල දැක්වීම තුසුදුසු බැවින් මෙලෙස කෙටිකාලීන ආයෝජන වල දැක්වීම වෙනුවට නියමිත ශේෂයන් පෙන්වා දී ඇත. කෙසේ වුවද 2024 ජනවාරි මස සිට නිවැරදි මුදල් ශේෂ සටහන් කිරීමට කටයුතු කරන බව.	මෙම වරද නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 2021 හා 2022 වර්ෂයන්ට අදාළව වෙන්කල ගෙවිය යුතු විගණන ගාස්තු රු.1,406,400ක් වර්ෂයේ වියදම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබීම	2024 වසරේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන මගින් නිවැරදි කරන බව.	මෙම වරද නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ උෞතතාවය එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි. එසේම එම වර්ෂ වෙනුවෙන් නැවතත් රු.1,406,400ක් ප්‍රතිපාදනය කර පොදු සංචිත ගිණුමට ගලපා තිබුණි.

- (ඇ) තාක්ෂණික ආයතනය සතු බහුකාර්යය ගොඩනැගිල්ලේ සහ යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු තාක්ෂණික දෙපාර්තමේන්තුවේ නඩත්තු වියදම් වෙනුවෙන් දරන ලද රු.485,000 ක් අයහාර වියදම් ලෙස ලියා හැරීම වෙනුවට ප්‍රාග්ධනික කර තිබුණි.

2024 වර්ෂයේ ගිණුම් සමග නිවැරදි කොට ඉදිරිපත් කිරීමට සටහන් තබා ගන්නා බව.	ප්‍රාග්ධන හා අයහාර වියදම් නිවැරදිව හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
--	--

- (ඈ) ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ලැබී තිබුණු රු.7,939,011ක් වර්ෂයේ ආදායමට ගෙන තිබීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ උෞතතාවය එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. එසේම ලැබිය යුතු ගිණුමේ එම ශේෂය පොදු සංචිත ගිණුමෙන් අඩුකර දක්වා තිබුණි.

පෙර වර්ෂයන්හි ලැබිය යුතු ආදායම් සහ ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ලැබුණු අදායම් හඳුනාගෙන ඒ අනුව ගිණුම් තැබීමට සටහන් තබා ගන්නා ලද බව.	වර්ෂයට අදාළ ආදායම් නිවැරදිව හඳුනාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතුය.
--	--

- (ඉ) කඩ සාප්පු සංකීර්ණ ආදායමෙන් රු.4,421,623ක් වර්ෂයේ ආදායම් ලෙස ගිණුම්ගත නොකර ආයතනයේ අරමුදල්වලට සෘජුවම බැර කර තිබීම නිසා වර්ෂයේ වෙනත් ආදායම් එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

කඩ සාප්පු සංකීර්ණයෙන් ලැබෙන ආදායමින් තාක්ෂණික ආයතන සංවර්ධන අරමුදල, සුභ සාධන අරමුදල, බහුකාර්ය සංවර්ධන අරමුදල සහ අධ්‍යක්ෂ අරමුදල යන අරමුදල් හතරට අදාළ ප්‍රතිශත බැර කිරීම මුදල් කමිටුවේ නිර්දේශය සහ කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත සිදු කරනු ලබන බව.	වර්ෂයේ සියලු ආදායම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අනාවරණය කළ යුතුය.
---	---

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්
1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
අධ්‍යයන නිවාඩු ලබා විදේශගතවූ ආචාර්යවරුන් දෙදෙනෙකුගෙන් ගිවිසුම් හා බැඳුම්කර කඩකිරීම මත 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.12,571,822ක් අයවිය යුතුව පැවතුණි.	අදාළ බැඳුම්කර මුදල් ගෙවන ලෙස දන්වා එම ආචාර්යවරුන් වෙත ලිපි යොමුකර ඇති අතර නීතිමය කටයුතු ආරම්භ කිරීමටද නියමිත බව.	බැඳුම්කර කඩකළ නිලධාරීන්ගෙන් අයවිය යුතු මුදල් අයකර ගැනීමට කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

1.6.2 ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශිෂ්‍යාධාර හා මහපොළ ශේෂයන් පිළිවෙලින් රු.3,029,900ක් හා රු.453,650ක් වර්ෂ 02 කට වැඩි කාලයක සිට නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	2024 වසරේ බේරුම් කිරීමට අදාළ පියවර ගෙන ඇති බව.	ප්‍රමාදයකින් තොරව ශිෂ්‍යාධාර හා මහපොළ ශේෂ නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) වර්ෂ 01ත් වර්ෂ 02 ත් අතර කාලයක සිට පැවතෙන රු.5,725,853ක් සහ වර්ෂ 02 ට වඩා පැරණි රු.4,612,584ක ණයහිමි ශේෂ නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මෙම ණයහිමි ශේෂයන් නිදහස් කිරීම සම්බන්ධව 2024 වර්ෂයේදී හැකි තාක් දුරට කටයුතු කරනු ලබන බව.	ප්‍රමාදයකින් තොරව බැරකම් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) 2018 වර්ෂයේ සිට 2022 වර්ෂය දක්වා වූ ආපසු ගෙවිය යුතු ලංසු සුරක්ෂිත තැන්පතු හා ආපසු ගෙවිය යුතු තැන්පතු රු.861,920ක් 2023 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් නිරවුල් කර නොතිබුණි.	ලංසු සුරක්ෂිත තැන්පතු හා වසර 02 ඉක්ම වූ සියලු තැන්පතු සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව 2024 වසරේදී කටයුතු කරනු ලබන බව.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව ආපසු ගෙවිය යුතු තැන්පතු නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 1978 දෙසැම්බර් 19 දිනැති අංක 842 දරන භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛය	2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට පිරිවැය රු.10,503,679,754ක් වූ ජංගම නොවන වත්කම් සඳහා ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් යාවත්කාලීනව පවත්වා ගෙන යාමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	ආයතනයේ ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය සඳහා පරිගණක මෘදුකාංගයක් පවතින අතර එහි තිබෙන සුළු සුළු අඩුපාඩු නිවැරදි කරමින් එය යාවත්කාලීන කිරීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව.	ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය යාවත්කාලීනව නඩත්තු කළ යුතුය.
(ආ) විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාව හා උසස් අධ්‍යාපන ආයතන සඳහා වූ ආයතන සංග්‍රහයේ IX පරිච්ඡේදයේ 3.1 වගන්තිය	අධ්‍යයන කාර්යය මණ්ඩලයේ පැමිණීම හා පිටවීම සනාථ කර ගැනීමකින් තොරව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු.209,826,653ක් වැටුප් හා දීමනා වශයෙන් ගෙවා තිබුණි.	විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතිය තුළ කිසිදු ආයතනයක පැමිණීම හෝ පිටවීම සඳහන් කිරීම අධ්‍යයන කාර්යමණ්ඩලය විසින් සිදු නොකරන බව.	උසස් අධ්‍යාපන ආයතන සඳහා වූ ආයතන සංග්‍රහයේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.516,415,005ක උනන්දුවකින් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ උනන්දුව රු.698,739,979ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.182,324,974ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වර්ධනයට පුනරාවර්ථන ප්‍රදාන රු. 52,367,889 කින් හා හුවමාරු ගනුදෙනු තුළින් ලද පුනරාවර්ථන ලැබීම් රු.29,772,227 කින් ඉහලයාමත්, ක්ෂය හා ක්‍රමක්ෂය වියදමෙහි රු.168,980,883ක අඩුවීමත් ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
තාක්ෂණික ආයතනය නැවත ස්ථානගත කිරීම හා සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ 2017 වර්ෂයේදී රු.8,821,053,785ක් වැය කර ගොඩනැගිලි ඉදිකර ආයතනය ආරම්භ කර තිබුණද, එම ඉඩමෙහි නීත්‍යානුකූල අයිතිය 2024 අප්‍රේල් වන විටද ලබාගෙන නොතිබුණි.	ඉඩමේ අයිතිය නිරවුල් කිරීම සිදු කර දෙන ලෙසට හෝමාගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් වෙත 2022 වර්ෂයේ සිට 2023 වර්ෂය දක්වා අවස්ථා 3කදී ලිපි මගින් ඉල්ලුම්කර ඇති බව.	ඉඩමේ නීත්‍යානුකූල අයිතිය ලබාගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනයේ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
පිරිවැය රු.8,821,053,785ක් වූ ගොඩනැගිලි සංකීර්ණයක් තුළ පිහිටි මහල් හයකින් යුත් නේවාසිකාගාර ගොඩනැගිලි 2ක මහල් දෙකක් ඉදිකර නොතිබුණු අතර තවත් මහල් දෙකක කාමර වෙන්කර නොතිබුණි. එමෙන්ම, එම මහල් සඳහා ලී බඩු උපකරණ සැපයීම හා ගොඩනැගිලි 02හි වහලවල් ඉදිකිරීම ද සිදු කර නොතිබියදී, 2017 වර්ෂයේදී ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ විසින් ගොඩනැගිලි බාර ගෙන තිබුණි. ගොඩනැගිලිවල වහල ඉදිකර නොතිබීම නිසා 2017 වර්ෂයේ සිට විගණනය කරන ලද 2024 අප්‍රේල් දක්වා කාලය තුළ දේශගුණික විපර්යාසයන්ට මුහුණදීම හේතුවෙන් අනෙකුත් ව්‍යුහමය කොටස් වලටද හානි සිදුවීමේ දැඩි අවදානමක් පැවතුණි.	අසම්පූර්ණ ඉදිකිරීම් සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීමක් සිදුව නොමැති බැවින් එම ඉදිකිරීම් සම්පූර්ණ කිරීමට හැකියාවක් නොමැති බව. කෙසේ වෙතත් මෙම අසම්පූර්ණ ඉදිකිරීම් සම්බන්ධයෙන් උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය විටින් විට දැනුවත් කර ඇති බව.	අසම්පූර්ණ ඉදිකිරීම් සම්පූර්ණ කරවා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.3 අරමුදල් උන උපයෝජනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
වෙනත් අරමුදල් 05 ක ඇතුළත් එකතුව රු.19,753,388ක් වර්ෂ 01 සිට වර්ෂ 12 දක්වා කාලයක් අක්‍රීයව පැවතුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී අරමුදල් 09 ක් වෙනුවෙන් ලැබී තිබුණු රු.4,352,305ක් ඇතුළුව එකතුව රු.25,190,592 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දින වන විට උපයෝජනය කර නොතිබුණි.	වටිනාකම් රු.19,753,388 ක් වූ මෙම අරමුදල් සඳහා තවමත් ඉල්ලුම් පත් ලැබී නොමැති බව.	අරමුණුගත කාර්යයන් සඳහා අදාළ අරමුදල් ඵලදායී ලෙස උපයෝජනය කළ යුතුය.

3.4 නිෂ්කාර්ය හෝ උන උපයෝජිත දේපල, පිරිසත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
නිසි ශක්‍යතා අධ්‍යයනයකින් තොරව 2014 වර්ෂයේදී පිරිවැය රු.205,322,908 ක්වූ කඩ කාමර 13 ක් සහිත සාප්පු සංකීර්ණයක් හා ආගන්තුක නිවාසයක් ඉදිකර තිබුණු අතර ඉන් කඩකාමර 05 ක් ඉදිකිරීම් නිමකල 2014 වර්ෂයේ සිට 2024 අප්‍රේල් දක්වාම ආදායම් ඉපයීමකින් තොරව පැවතුණි. එසේම ආගන්තුක නිවාසයද නඩත්තු වියදමට ප්‍රමාණවත් ආදායම් ඉපයීමකින් තොරව උන උපයෝජිතව පැවතුණි.	පසුගිය වසරවල කඩසාප්පු සංකීර්ණයේ කඩ සාප්පු බදු දීමට ප්‍රමාණවත් පරිදි ටෙන්ඩර් පත්‍ර නොලැබුණු අතර ව්‍යාපාර පටන් ගන්නා කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ද සීමිත කාල සීමාවකදීම ව්‍යාපාර සාර්ථක නොවූ බව දන්වා යතුරු භාර දෙන ලදී. තවද, ඉතා අධික පිරිවැයක් දරා ඉදිකර තිබුණු ආගන්තුක නිවාසයටද අපේක්ෂිත ආදායම් මට්ටමක් නැත. මේවා සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රචාරණ කටයුතු දියත් කළද ඒවා සාර්ථක නොවූණු බව.	මෙම ගොඩනැගිලි ඵලදායී ලෙස උපයෝජනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

4. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 වාර්ෂික වාර්තා පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛ මෙහෙයුම් අත්පොතේ 6.6 ඡේදයට අනුව ගිණුම් වර්ෂයක් අවසන්වී මාස 05ක් ඇතුළත වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කළ යුතු වුවද, 2022 වර්ෂයට අදාළ වාර්ෂික වාර්තාව 2024 මාර්තු 26 දින වනවිටත් පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගතකර නොතිබුණි.	අදාළ වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා සුදුසු බවට 2024.02.26 දින කැබිනට් මණ්ඩල රැස්වීමේ දී තීරණය කර ඇති අතර එසේ භාර දිය යුතු දිනය පාර්ලිමේන්තුව වෙතින් දන්වනු ලබන තෙක් එම වාර්තා සුදානම් කර ගෙන සිටින බව.	වක්‍රලේඛ උපදෙස් ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.